

איתמר יעז-קסט ופרופ' חנה יעוז קסט
משורר, מתרגם ומייסד הוצאת הספרים 'עקד'
ומראשונות חוקרי ספרות השואה בישראל
1934–2021, 1935–2014

איתמר יעז-קסט - משורר, סופר, מתרגם ועורך נולד בסארוואש, הונגריה, בשם פטר ארווין. החל לכתוב את שיריו הראשונים במחנה הריכוז ברגן-בלזן, שאליו נלקח עם בני משפחתו. עלה לישראל ב-1951, ועסק בהוראה בתיכון "עירוני ה'" בתל אביב. תרגם מאות שירים מהונגרית ולטינית, שחלקם קובצו בספרים. פרסם שורה ארוכה של ספרי שירה, פרוזה, עיון ותרגום, הראשון שבהם – "פסיפס שירים" ראה אור ב-1955. בשנת 1958 היה ממייסדי הוצאת "עקד" וביטאונה הספרותיים, כולל "עקד" לשירה. ספרו "נוף בעשן" ב-1961 הוביל לחשיפתו. כתיבתו אופיינה בקשר ההדוק שבין חומרי היצירה האמנותית בשירה ובפרוזה לבין דברי עיון והגות: המפגש המחודש עם המורשת היהודית, מוראות השואה שחוה כילד, המפגש הטעון עם ארץ ישראל ועם החברה הישראלית לאחר העלייה ומציאת עולם האמונה הדתית כדרך חיים מתחדשת, הכרוכה במאבקים פנימיים. באמצע שנות השמונים חזר בתשובה, דבר שבא לידי ביטוי בשירה שכתב. זכה בפרסים רבים ובהם פרס הרצל (1972), פרס אוניברסיטת בר אילן, פרס ורטהיים (1984), פרס לאה גולדברג (1990), פעמיים בפרס ראש הממשלה לסופרים עבריים על שם לוי אשכול ז"ל (1992) (2007), עיטור כבוד של נשיא הונגריה על תרגום שירה הונגרית לעברית (1992), פרס שר החינוך והתרבות לתרגום (1998), פרס הנשיא (2002), פרס ברנר לשירה (2016) ועוד.

פרופ' חנה יעוז קסט - מראשונות חוקרי ספרות השואה בישראל נולדה בתל-אביב, בעלת תארים ראשון ושני מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים ותואר דוקטור מאוניברסיטת בראילן, שבה שימשה כמרצה ובה התמנתה לפרופסור מן המניין. יעוז-קסט פרסמה עשרות מאמרים בכתבי עת מקצועיים. ערכה ספרי לימוד, ספרי עזר, ערכות לימוד והדרכה ואנתולוגיות ושימשה כעורכת משנה של כתב העת לשירה פסיפס. היא ניהלה את הכשרת המורים בבית הספר לחינוך (1991–1995) ואת הקתדרה לחקר הוראת מקצועות היהדות ע"ש הרב ד"ר אוקס (1999–2004). ייסדה את המכון ע"ש ואן-גלדר לחקר ספרות השואה ודרכי הוראתה, וניהלה אותו החל משנת 1990. מטעם מכון זה היא ערכה פרויקט מולטימדיה בנושא "משוררים וסופרים ניצולי שואה ובני ניצולים". זכתה בפרסים רבים ובהם פרס יד ושם (1980), פרס ואלנרווד מטעם אגודת הסופרים (1984) ופרס עגית לספרות השואה, טורונטו, קנדה ב-1995. ספרה הראשון ב-1980 היה סיפורת השואה העברית כסיפורת היסטורית וטראנס היסטורית. בספרה השני "השואה בשירת דור המדינה" (1984) ניתחה את שירתם של בני הדור שחלקם עברו את חווית השואה.

עיריית תל-אביב קבעה לוחית זיכרון בכניסה לביתם ברחוב מרים החשמונאית 25